

Дороги життя

Дороги, дороги, які ви непередбачувані! Інколи, йдучи вами, ступаєш із страхом, щоб не збитися зі шляху. Але якими б ви не були, ви ведете людину життям. Для Людмили Ільчук, у дівочтві Яковчук, ви розпочалися з українського села Лисиче Славутського району Хмельницької області.

— Народилася я у звичайній селянській сім'ї, — розповідає Людмила Федорівна. — Тато, Федір Яковчук, працював на комбінаті імені Щорса у цьому ж селі. Мама, Євгенія Іванівна була домогосподаркою. У мене було дві сестри: Софія і Ніна. Наша мама дуже хворіла. Тому тато змушеній був наймолодшу сестру віддати до бабусі у сусіднє село. А мене не було куди подіти, то віддав до школи. На руках заніс до першого класу. У класі я була найменша за віком, тому мене довго не зараховували. Але я дуже гарно все засвоювала на уроках, і мене зарахували у другому класі. І так я продовжувала вчитися у школі. Навчання мені давалося легко. У селі була семирічна школа, і я її успішно закінчила. Далі навчалася у Головлінській середній школі. Там у мене сформувався лідерський характер, який в подальшому закріпився на все життя.

Лідер лляного виробництва

Дива творилися людським розумом і їхніми трудящими руками. А розповідало про них лляне полотно: то біле, то розквітчане розмаїттям візерунків. Його виробництво забезпечували спеціалісти Рівненського льонокомбінату. Серед котрих була й Людмила Федорівна Ільчук, заступник технічного директора льонокомбінату, прекрасна працівниця, знавець своєї справи, мудра жінка, хороша господиня. Саме про неї наша розповідь.

у художній майстерні льонокомбінату з участю працівників торгівельної бази «Текстильторг» і представника Київського будинку моделей.

Льонокомбінат був кращим підприємством із розробки нових структур і малюнка на тканині. Це високо оцінювалося. Слід згадати таких художників як: Л.І.Задворна, Л.О.Пікіна, Л.І.Тимофієнко, десінатор Ф.К.Гренок.

Рівненський льонокомбінат був базовим підприємством з розробки і впровадження нових технологій із використанням допоміжних речовин. Уперше була розроблена технологія емульсування основи з використанням препаратів німецьких фірм, а також відбілювання тканин запарювальним методом, використання нових барвників.

Великий вклад у розробку нових технологій опоряджування тканин зробила хімлабораторія, безпосередньо її начальник Г.С.Поліщук. У хімлабораторії діяла установка з відбілювання рівниці і фарбування пряжі у побінах.

По обміну досвідом я побувала з делегацією у Жиардові (Польща) та Білоградчику (Болгарія). По туристичній путівці їздила до Німеччини, Чехії та було чимало поїздок Радянським Союзом.

дав до школи. на руках заніс до першого класу. У класі я була найменша за віком, тому мене довго не зараховували. Але я дуже гарно все засвоювала на уроках, і мене зарахували у другому класі. І так я продовжувала вчитися у школі. Навчання мені давалося легко. У селі була семирічна школа, і я її успішно закінчила. Далі навчалася у Головлінській середній школі. Там у мене сформувався лідерський характер, який в подальшому закріпився на все життя.

Непомітно пролетіли роки. Людмила закінчила школу. Відлунав випускний вечір. Слід було відшуковувати свою дорогу в доросле життя. Але мама знову захворіла, і Людмила змушені була лишитися дома. Поїхала вона на ферму доглядати телят. Там прийняли веселу і непосидочну дівчину з любов'ю. Пропрацювала вона там 2 роки. Почувши одного разу про льонокомбінат, вирішила поїхати на розідлок. Її він зацікавив, і пішла вона вчитися на прядильницю сухого прядіння у технічне училище №1.

— Я часто буvalа у своєї бабусі Олени, коли ще навчалася у школі, — розповідає пані Людмила. — Дуже любила спостерігати за її роботою. На Хмельниччині сяяли коноплі. Бабуся віправно справлялася з усім процесом прядіння: вимочувала коноплі довго у воді, сушила, била бійкою, пускала на тернице, чесала, потім мичку пряля на веретено, котре крутилося наче дзига, утворюючи нитку. З тих ниток ткали рядна, а з вовнянини — робили килими. Мабуть, побачене у той час, відкладалося у моїй свідомості, а пізніше стало заняттям моєї життя.

Льонокомбінат і я

1962 рік відкрив широку дорогу перед Людмилою Федорівною. Нею вона крокувала вперед.

Льонокомбінат готовувався до пуску, обладнання змонтоване, обкатувалися прядильні машини. Закінчивши навчання, дівчина плавно вілялася в робітничу родину льонокомбінату. Життя там вирувало на повну потужність. Робота подобалася. Майстром у той час працював Георгій Жуков, котрий першим помітив її працьовитість.

Людмила Федорівна однією з перших починає працювати на дві сторонки. Прядильниця в захопленні від своєї роботи:

— Я два роки відпрацювала прядильницю, — говорить Людмила Ільчук. — Далі мене перевели працювати бригадиром-зправщиком прядильних машин. Робила з учнями технічного училища. Вони освоювали премудрості роботи на виробництві. 1966 рік став щасливим для мене. За напрямленням льонокомбінату, я поступила до Київського технічного інституту на спеціальність «хімічна технологія волокнистих матеріалів». Після чотирирічного навчання, розформували факультет і мене перевели на навчання до Одеського технологічного інституту, філіал котрого знаходився у Херсоні. Закінчивши його, я отримала кваліфікацію інженера хіміка-технолога. Під час літніх канікул я працювала на прядильних машинах Рівненського льонокомбінату.

Мій чоловік — Іван Йосипович працював майстром на Здолбунівському цементно-шиферному комбінаті, а пізніше начальником дільниці на «Газотроні». У нас народилася донечка Наталя. Спершу її доглядала моя мама, а пізніше змушені були віддати до ясел. Чоловік спрощувався як міг.

Після закінчення інституту, повернувшись на льонокомбінат, довелося змінити посаду. Людмила Федорівна працювала майстром цеху незмінальної обробки тканин (опоряджувальне виробництво), пізніше старшим майстром контрольно-пакувальної дільниці готової продукції.

— У нас на дільниці було 150 працюючих, — розповідає пані Людмила. — За добу випускали 67 тисяч погонних метрів побутових тканин. Це: меблеві, скатертинні, постільні, костюмно-плоттяні і тентові тканини. А дільниця штучних виробів виготовляла скатертини різних розмірів, як білі, так і кольорові, гладко фарбовані, комплекти з серветками, обрядові та кухонні рушники. Від асортименту роз-

бігалися очі. Після 7-річної праці я стала головою цехового ткацького виробництва КБТ фабкуму льонокомбінату. Відпрацювавши рік, перейшла інженером-технологом в секцію планування і підготовки виробництва. У 1984 році мене призначили начальником центральної фабричної лабораторії. Там працювало 40 лаборантів, які контролювали процес в усіх переходах виробництва та якість напівфабрикатів. У 1986 році я була переведена заступником головного інженера комбінату по комплексній системі управління якістю. У 1998 — 1999 рр. виконувала обов'язки головного інженера, пізніше стала головним інженером льонокомбінату. Вийшовши на пенсію, продовжувала працювати. Ще працювала заступником технічного директора льонокомбінату з асортименту.

Бачимо як впевнено Людмила Федорівна піднімалася кар'єрними сходами. Вона любила свою професію і колектив, у якому працювала.

Могутній велет у спогадах

Перебування на пенсії дарує дорогі серцю спогади:

— Згадуються дівчата, з котрими вчилася: Г.І.Чупринкова, Г.П.Іщишина, М.А.Бондаренко, Л.А.Власюк, М.Ю.Семенович, Г.Ф.Терещенко, А.С.Кулагіна. Згадую всіх, з ким працювала впродовж 50-ти років. На Рівненському льонокомбінаті також працювали мої діти: дочка Наталя — лаборантом та син Володимир — художником на лінії фотофільмдруку.

Всесоюзний центральний інститут легкої промисловості організовував відзначені художні ради на підприємствах лляної галузі. Я побувала з художниками у Вологді, Приволжьку, Орші, Паневежисі, Житомирі та багато разів у Москві.

З 1992 року художні ради проводилися

вілованням тканин застарівальним методом, використанням нових барвників.

Великий вклад у розробку нових технологій опоряджування тканин зробила хімлабораторія, безпосередньо її начальник Г.С.Поліщук. У хімлабораторії діяла установка з відбілювання рівниці і фарбування пряжі у бобінах.

По обміну досвідом я побувала з делегацією у Жирардові (Польща) та Білоградчику (Болгарія). По туристичній путівці іздила до Німеччини, Чехії та було чимало поїздок Радянським Союзом.

Наша високоякісна продукція експортувалася до Чехії, Німеччини, Японії — штучні скатертини, до США — гладкофарбовані, чисто лляні тканини з обробкою на лінії «AIPO-1000», а також із ефектом зім'ятості та ін.

Усе це забути неможливо, бо це мое життя. І я задоволена, що доля подарувала мені саме таке життя. Тільки шкода, що неприємна доля спіткала самого велета легкої промисловості. Адже таких підприємств у Радянському Союзі було лише 16, а в Україні — 2. Рівненський льонокомбінат був одним із кращих у Європі. Але, на превеликий жаль, це все вже у минулому.

— Віріте в майбутнє теперішнього льонокомбінату? — запитую.

— Однозначно відповісти важко, — відповідає Людмила Федорівна. — Але майбутнє у Рівненського льонокомбінату повинно бути. Я на це сподіваюся. Хотілося б відродити минулу славу підприємства. Але це буде нелегко. Побувавши на екскурсії на льонокомбінаті, я побачила нову лінію. Все це вражає. Старт — прекрасний. Хочу висловити слова подяки Олегу Червонюку. Організувавши таке чудове свято на День працівника легкої промисловості, він дав можливість відчути, що про нас пам'ятають. Тоді я побачила чимало своїх друзів, чому була дуже рада. Будні Олега Казимировича бувають складними, тому хочу побажати, щоб його чули не тільки на місцевому рівні, а й на державному. На мою думку, потрібна державна програма відродження лляної галузі на Україні, починаючи від вирощення льону, його переробки і виробництва тканини. А направляти виробництво на правильний шлях у нас є кому.

Лариса ГЛОВАЦЬКА